

POVZETEK ZA JAVNOST

Vsebina SD OPN 8

Namen sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta (v nadaljevanju SD OPN) je širitev kamnoloma Vetrnik, ki je v upravljanju investitorja Rekon d. o. o. ter opredelitev parkovnih površin ob gradu Bogenšperk.

Spremembe se nanašajo na tekstualni in na grafični del izvedbenega dela OPN.

Širitev kamnoloma Vetrnik: Na delu območja sedanjega pridobivalnega prostora Vetrnik 2 je v letu 2009 z izkoriščanjem kamnoloma Vetrnik pričela družba REKON d.o.o. Po ureditvi lastništva zemljišč je koncesionar zaradi pomanjkanja zalog mineralne surovine v okviru obstoječega kamnoloma Vetrnik sprejel odločitev o širitvi kamnoloma na celotno območje, kot je z občinskimi prostorskimi akti namenjeno izkoriščanju mineralnih surovin. Z novo koncesijsko pogodbo mu je bila leta 2016 podeljena rudarska pravica za obdobje 30 let.

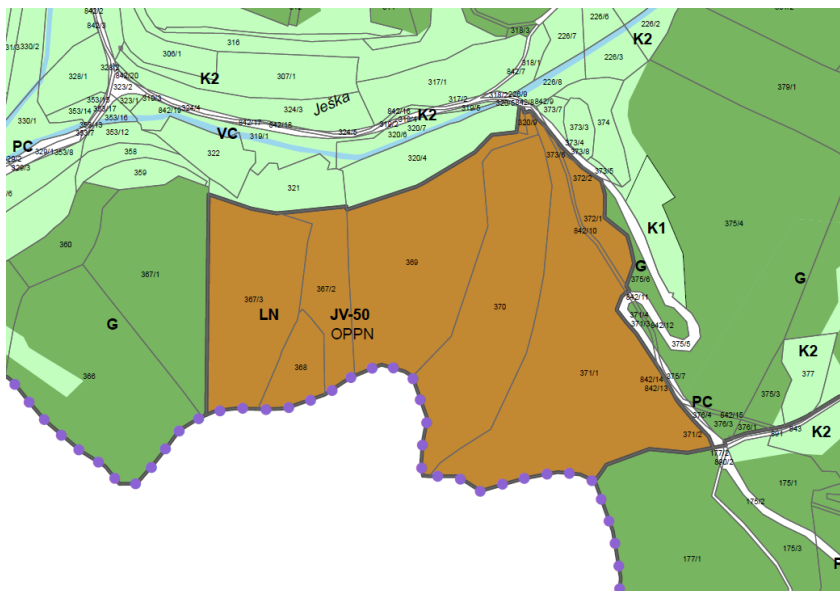
Ne glede na trenutno zagotovljen vir si naročnik želi zagotoviti še dolgoročnejši vir mineralne surovine, potrebne za njihovo osnovno dejavnost v gradbeništvu ter za zagotavljanje oskrbe ožjega in širšega območja kamnoloma Vetrnik. Skladno z državno rudarsko strategijo je smiselno širiti obstoječe prostore, namenjene pridobivanju mineralnih surovin. Izkoriščanje mineralne surovine v novem območju predlaganega pridobivalnega prostora Vetrnik 3 bo logično nadaljevanje do sedaj izvedenih del pri izkoriščanju obstoječega kamnoloma Vetrnik 2 za nadaljnje dolgoročnejsše časovno obdobje.

Osnovni pogoj (poleg ustrezne velikosti območja in zaloge mineralne surovine) za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine, je opredelitev območja za pridobivanje mineralnih surovin v prostorskih aktih.

Območje obstoječega kamnoloma leži na območju občine Šmartno pri Litiji, na severnem pobočju istoimenskega hriba (Vetrnik, 503 m n.v.), okoli 500 m jugovzhodno od zaselka Ježce. Predvidena je širitev proti vzhodu (na območju občine Šmartno pri Litiji) in proti jugu, kjer pa bo širitev posegla na območje Občine Ivančna Gorica, zato hkrati s postopkom sprememb in dopolnitev OPN Šmartno pri Litiji poteka tudi postopek sprememb in dopolnitev OPN Ivančna Gorica za potrebe širitve kamnoloma Vetrnik. Zaradi pomembnosti spremembe se predlaga vodenje samostojnega postopka, izključno za namen širitve kamnoloma Vetrnik.

Za območje obstoječega kopa je bil sprejet Občinski podrobni prostorski načrt za območje peskokopa Vetrnik (Uradni list RS, št. 3/14), ki se s tem postopkom SD OPN razveljavi.

Za območje razširjenega kamnoloma se skladno s 129. členom ZUreP-3 pripravi skupen OPPN občin Šmartno pri Litiji ter Ivančna Gorica, ki se pripravlja vzporedno oz. s faznim zamikom z obema postopkoma SD OPN Šmartno pri Litiji ter SD OPN Ivančna Gorica.

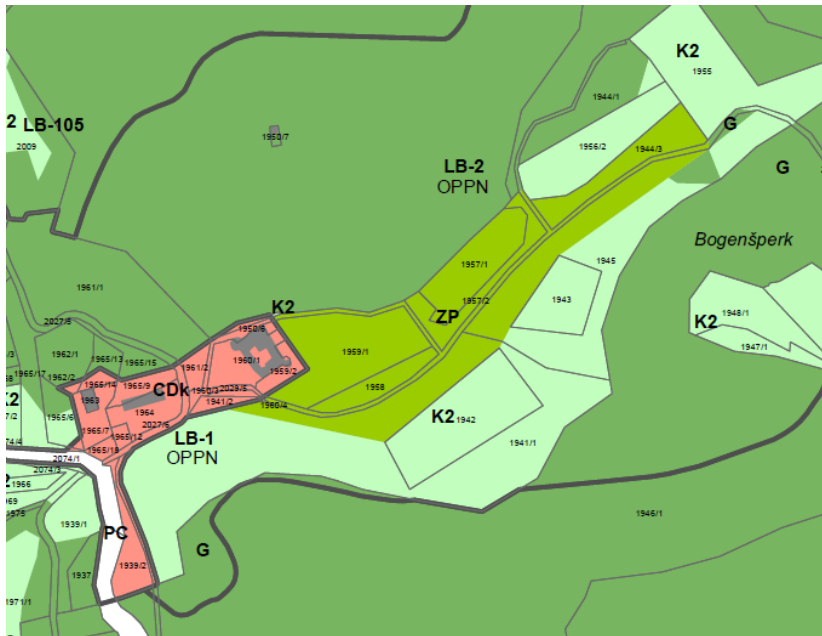
Opredelitev parkovnih površin ob gradu Bogenšperk: Območje gradu Bogenšperk je opredeljeno z območjem varstva kulturnega spomenika državnega pomena – grad Bogenšperk (EŠD 29). Parkovna dediščina kot sestavni del tega območja trenutno ni ustrezno urejena in predstavljena, niti ne odraža konservatorskih načel, ki so med drugim podrobno predstavljena v Konservatorskem programu.

Zaradi intenzivnega kmetovanja na parkovnih površinah, ki so v kmetijski rabi, je spomeniška substanca delno uničena, delno pa ni ustrezno vzdrževana. Slednje se še posebej odraža na stanju drevoreda kot osrednjega elementa parkovne dediščine gradu Bogenšperk. Zasnova lipovega drevoreda, katerega začetki segajo okoli dve stoletji nazaj, se namreč neločljivo navezuje na omenjeni kulturni spomenik državnega pomena in je zaradi tega tudi redni cilj obiskovalcev tega pomembnega spomenika grajske dediščine na Slovenskem. Za razliko od primarnega jedra spomenika stanje drevoreda ni zadovoljivo, predvsem je vidna odsotnost stalnega in sistematičnega vzdrževanja.

Poleg tega jedrni del spomenika, ki ga predstavlja sam grad, potrebuje smiselno dopolnitev z ustreznim ozadjem. Slednje bo mogoče šele z vključitvijo ustrezno urejene in vzdrževane krajinske dediščine, ki bo tako ustvarila zaključeno prostorsko celoto.

Na podlagi dveh temeljnih dokumentov o dediščinski lokaciji, ki ju predstavljata Valvasorjeva upodobitev in Franciscejski kataster, bo mogoče to kulturno krajino ponovno obuditi oziroma poustvariti in jo nameniti zainteresirani javnosti, ter na ta način še dodatno popularizirati sam kulturni spomenik.

Za ureditev razmer na območju gradu in pripadajočega parka je potrebna ureditev parkovnih površin in v ta namen tudi opredelitev ustrezne namenske rabe prostora. Ureditev statusa omenjenih zemljišč bo ob upoštevanju strokovne zasnove in podanih soglasjih omogočila ustrezno skrb za upravljanje celotnega območja spomenika grad Bogenšperk, v skladu z odlokom o razglasitvi gradu Bogenšperk za kulturni spomenik državnega pomena.

Kratka predstavitev postopka

Postopek SD OPN se vodi skladno z Zakonom o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 175/20), ki v 99. členu navaja, da »ne glede na določbo druge alineje drugega odstavka 278. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-2) občini ni treba ob prvih spremembah občinskega prostorskega načrta določiti ureditvenih območij naselij in območij za dolgoročni razvoj naselij, kadar se ne predlaga sprememba namenske rabe kmetijskih zemljišč v obsegu več kot 10 ha.«

S SD OPN se ne predlaga sprememba rabe kmetijskih zemljišč v obsegu več kot 10 ha. S tem je izpolnjen pogoj, da Občini ni treba ob teh spremembah in dopolnitvah OPN določiti ureditvenih območij naselij in območij za dolgoročni razvoj naselij.

V decembru 2021 so bila objavljena Izhodišča za pripravo SD OPN 8 za Občino Šmartno pri Litiji za širitev kamnoloma Vetrnik in za opredelitev parkovnih površin pri gradu Bogenšperk. **Predlog izhodišč je bil javno razgrnjen med 26. 11. 2021 in 10. 12. 2021. Podane pripombe zainteresirane javnosti in nosilcev urejanja prostora so bile smiselno upoštevane pred sprejemom Izhodišč oziroma bodo upoštevane v naslednjih fazah postopka SD OPN.** Na podlagi pripomb javnosti je bil zmanjšan obseg predvidene širitve kamnoloma.

Hkrati s objavo Izhodišč je bil sprejet tudi Sklep o pripravi osmih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta Občine Šmartno pri Litiji, ki je bil objavljen Uradnem listu RS, št. 199/21 z dne 22.12.2021.

20. 6. 2022 je Občina pozvala nosilce urejanja prostora, ki sodelujejo pri celoviti presoji vplivov na okolje, da v 30 dneh podajo mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov SD OPN na okolje. Dne 1. 7. 2022 je bila pridobljena Odločba, da je v tem postopku potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

V letu 2023 je investitor širitve kamnoloma Vetrnik odkupil zemljiške parcele, na katerih se prejšnji lastniki niso strinjali s širitvijo kamnoloma (kar so izrazili kot pripombo v fazi seznanitve javnosti z Izhodišči). V osnutku SD OPN so zato vključene tudi te parcele, ki so bile v predlogu izhodišč javno razgrnjene, nato na podlagi pripomb lastnikov umaknjene, po spremembi lastništva (odkup s strani investitorja) pa zopet vključene v postopek SD OPN.

V novembru 2023 je bil sprejet Sklep o tehnični posodobitvi OPN Šmartno pri Litiji, skladno s 141. in 142. členom ZUreP-3. Posledično se je spremenila grafična osnova, na katerih se pripravljajo te spremembe in dopolnitve OPN. Zaradi uskladitve namenske rabe z novejšim podatkom o parcelah je prišlo med drugim do manjših sprememb v bilancah posameznih vrst namenske rabe prostora. Spremenila se je tudi skupna bilanca oz. površina občine.

V decembru 2023 je bil izdelan nov rudarski projekt, ki je vključeval novo območje širitve kamnoloma, kot strokovna podlaga za širitev in sanacijo kamnoloma.

V aprilu 2024 je bil pripravljen osnutek dokumenta za pridobitev mnenj pristojnih nosilcev urejanja prostora. Izdelano je bilo okoljsko poročilo. V fazi osnutka se vključi tudi javnost.

Vključevanje javnosti v pripravo osnutka SD OPN 8

Vključevanje javnosti je organizirano skladno s prvim odstavkom 111. člena Zakona o urejanju prostora členom z namenom, da se soočijo in uskladijo različni interesi v prostoru.

Vključevanje javnosti v pripravo osnutka SD OPN 8 za vso zainteresirano javnost poteka hkrati s pridobivanjem prvih mnenj nosilcev urejanja prostora na osnutek SD OPN. Javna obravnava bo organizirana v kasnejši fazi priprave dokumenta, to je v času javne razgrnitve v fazi dopolnjenega osnutka SD OPN 8.

Gradivo osnutka SD OPN 8 je v času vključevanja javnosti objavljeno na spletni strani Občine Šmartno pri Litiji <https://obcina.smartno.si/>. Javnost lahko poda mnenja in pripombe na osnutek SD OPN pisno po elektronski pošti na naslov info@smartno-litija.si ali pisno na naslov Občina Šmartno pri Litiji, Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji, z oznako »Vključevanje javnosti – osnutek SD OPN 8«. Rok za podajo pripomb in predlogov poteče zadnji dan vključevanja javnosti v fazi osnutka.